

УДК 636.52/.58.082.453.5

В.В. МЕЛЬНИК, кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
Н.П. ПРОКОПЕНКО, доктор сільськогосподарських наук, професор,
С.М. БАЗИВОЛЯК, кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
 Національний університет біоресурсів і природокористування України

Птахівництво України: поголів'я птиці та виробництво яєць і м'яса у 2018 році

Птахівництво в Україні наразі залишається провідною галуззю тваринництва. Про це свідчить, передусім, поголів'я птиці, яке у господарствах усіх категорій у 2018 році збільшилось загалом на 3,3%, тоді як кількість великої рогатої худоби, свиней, овець та кіз порівняно з попереднім роком, зменшалась.

Так, за даними Державної служби статистики України станом на 1 січня 2019 року **чисельність поголів'я птиці всіх видів у птахогосподарствах України всіх категорій** становила **211614,7 тис. голів** (табл. 1). При цьому найбільше птиці зосереджено у господарствах Вінницької (32588,6 тис. голів), Київської (28389,2 тис. голів), Черкаської (26031,7 тис. голів) та Дніпропетровської (19521,9 тис. голів) областей.

У сільськогосподарських підприємствах поголів'я птиці на 1 січня 2019 року становило **118 812,9 тис. голів**, а це на 5,6% більше порівняно з попереднім роком. Основний вид птиці – це кури (115280,8 тис. голів). Є також індика (778,5 тис. голів), гуси (260,4 тис. голів), качки (3633, тис. голів), перепели (758,6 тис. голів) та птиця інших видів.

У господарствах населення також спостерігається тенденція до збільшення поголів'я птиці, але лише на 0,5%. Тут слід вказати, що із загального поголів'я 43,8% птиці утримують у господарствах населення.

Що стосується продукції птахівництва, то у 2018 році відмічено збільшення виробництва яєць птиці усіх видів. Так, у господарствах усіх категорій вироблено яєць за січень-грудень 2018 року **16138,5 млн шт.**, що на 4,1% більше ніж у 2017 році. У тому числі: у сільськогосподарських підприємствах виробництво яєць становило 8900,4 млн шт. (більше на 6,4%), а у господарствах населення – 7238,1 млн шт. (більше на 1,4%) (табл. 2). Найкращих результатів щодо виробництва яєць птиці всіх видів у господарствах усіх категорій було досягнуто в таких областях: Київській (3244,5 млн шт.), Херсонській (1126,5 млн шт.) і Хмельницькій (1089,7 млн шт.) областях. При цьому у 2017 році зменшилось виробництво яєць у Вінницькій (на 3,0%), Дніпропетровській (на 0,3%), Запорізькій (на 2,4%), Луганській (на 18,7%), Миколаївській (на 5,0%), Одеській (на 17,7%) та Хмельницькій (на 16,7%).

Аналізуючи дані щодо виробництва яєць птиці всіх видів у сільськогосподарських підприємствах, необхідно зазначити, що із загальної кількості **98,5% припадає на курячі яйця**, що становить загалом по Україні **8764,2 млн шт.**, а це на 5,8% більше порівняно з 2017 роком. Друге місце посідає виробництво яєць перепелів (71,0 млн штук), а третє – качок (11,5 млн штук).

У 2018 році збільшило виробництво м'яса птиці. Так, за січень-грудень сільськогосподарськими підприємствами **реалізовано на забій 1426,7 тис. т птиці у живій масі, у т. ч. бройлерів – 1343,9 тис. т** (табл. 3), що більше порівняно з попереднім роком відповідно на 7,0 та 6,7%. Найбільше реалізовано птиці на забій у таких областях як Вінницька (403,8 тис. т), Черкаська (364,1 тис. т) Дніпропетровська (240,3 тис. т), і Київська (153,5 тис. т). Отже, перше місце з виробництва м'яса птиці посіла Вінницька область, а друге – Черкаська, за рахунок птахофабрик, які належить до вертикально інтегрованого холдингу ПАТ "Миронівський хлібопродукт".

У структурі затрат на виробництво продукції птахівництва найбільша частка припадає на корми. У 2018 році обсяг кормів, які були витрачені на годівлю птиці у підприємствах – 554110,5 тис. ц корм. од. При цьому частка комбикормів становила 98,7% (табл. 4).

Одним із ланцюгів у виробництві як яєць, так і м'яса птиці є інкубація яєць.

У 2018 році птахогосподарствами та інкубаторно-птахівничими підприємствами України **проінкубовано 750,5 млн яєць птиці всіх видів**, що на 2,6% більше порівняно з попереднім роком (табл. 5). Найбільша частка проінкубованих яєць припадає на Вінницьку (210,5 млн шт.), Черкаську (196,3 млн шт.), Дніпропетровську (134,4 млн шт.) та Київську (129,3 млн шт.) області.

Здорового молодняку загалом виведено 604,6 млн голів, а це на 4,5% більше, ніж у 2017 році.

Таким чином, наведені статистичні дані щодо поголів'я птиці і виробництва продукції птахівництва у 2018 році свідчать, що незважаючи на глобальні проблеми, які і нині продовжують існувати в державі, галузь птахівництва динамічно розвивається. ■

1. Поголів'я птиці, тис. голів* (станом на 1 січня)

Область	Господарства усіх категорій			Підприємства			Господарства населення		
	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2018 р., %	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2018 р., %	2019 р.	2018 р.	2019 р. до 2018 р., %
Україна	211614,7	204830,9	103,3	118812,9	112512,3	105,6	92801,8	92318,6	100,5
Вінницька	32588,6	29670,4	109,8	24107,1	21127,8	114,1	8481,5	8542,6	99,3
Волинська	7560,1	7844,1	96,4	4634,9	4874,4	95,1	2925,2	2969,7	98,5
Дніпропетровська	19521,9	18548,7	105,2	15325,4	14481,0	105,8	4196,5	4067,7	103,2
Донецька	5146,7	3893,2	132,2	3181,3	2021,9	157,3	1965,4	1871,3	105,0
Житомирська	7491,7	7398,5	101,3	583,1	724,2	80,5	6908,6	6674,3	103,5
Закарпатська	3240,7	3047,4	106,3	к	к	к	к	к	к
Запорізька	4784,6	5167,5	92,6	2527,0	2672,9	94,5	2257,6	2494,6	90,5
Івано-Франківська	4812,7	4225,4	113,9	1772,7	1172,8	151,2	3040,0	3052,6	99,6
Київська	28389,2	29508,6	96,2	19913,4	21880,0	91,0	8475,8	7628,6	111,1
Кіровоградська	4996,7	4835,0	103,3	157,4	28,9	544,6	4839,3	4806,1	100,7
Луганська	996,8	880,9	113,2	к	к	к	к	к	к
Львівська	9114,4	8532,8	106,8	3615,7	3220,0	112,3	5498,7	5312,8	103,5
Миколаївська	2554,2	2723,6	93,8	739,1	745,2	99,2	1815,1	1978,4	91,7
Одеська	3173,5	4148,4	76,5	135,9	176,2	77,1	3037,6	3972,2	76,5
Полтавська	5650,3	5376,3	105,1	2692,2	2583,0	104,2	2958,1	2793,3	105,9
Рівненська	7332,4	7372,9	99,5	2213,2	2260,9	97,9	5119,2	5112,0	100,1
Сумська	4892,8	4923,8	99,4	1259,1	1096,2	114,9	3633,7	3827,6	94,9
Тернопільська	5241,8	4736,1	110,7	2043,4	1526,8	133,8	3198,4	3209,3	99,7
Харківська	8021,9	7543,2	106,3	3147,4	2613,8	120,4	4874,5	4929,4	98,9
Херсонська	5828,9	6597,0	88,4	3557,5	4125,4	86,2	2271,4	2471,6	91,9
Хмельницька	7091,6	6864,9	103,3	4519,2	4383,8	103,1	2572,4	2481,1	103,7
Черкаська	26032,7	24363,6	106,9	21200,1	19772,7	107,2	4832,6	4590,9	105,3
Чернівецька	3531,2	3132,7	112,7	1036,4	652,5	158,8	2494,8	2480,2	100,6
Чернігівська	3619,3	3495,9	103,5	240,5	231,6	103,8	3378,8	3264,3	103,5

Примітка (для таблиць 1-5):* – дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях; к – дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України "Про державну статистику" щодо конфіденційності.

2. Виробництво яєць птиці усіх видів, млн шт.*

Область	Господарства усіх категорій			Підприємства			Господарства населення		
	2018 р.	2017 р.	2018 р. до 2017 р., %	2018 р.	2017 р.	2018 р. до 2017 р., %	2018 р.	2017 р.	2018 р. до 2017 р., %
Україна	16138,5	15505,8	104,1	8900,4	8365,3	106,4	7238,1	7140,5	101,4
Вінницька	917,5	945,7	97,0	371,1	399,6	92,9	546,4	546,1	100,1
Волинська	203,0	202,4	100,3	23,6	26,6	88,7	179,4	175,8	102,0
Дніпропетровська	842,5	845,3	99,7	590,3	602,8	97,9	252,2	242,5	104,0
Донецька	696,2	587,6	118,5	408,0	289,7	140,8	288,2	297,9	96,7
Житомирська	695,8	688,1	101,1	87,2	93,7	93,1	608,6	594,4	102,4
Закарпатська	391,0	358,9	108,9	0,8	1,2	66,7	390,2	357,7	109,1
Запорізька	665,9	682,3	97,6	496,4	498,6	99,6	169,5	183,7	92,3
Івано-Франківська	423,0	352,8	119,9	171,6	104,3	164,5	251,4	248,5	101,2
Київська	3244,5	2832,5	114,5	2655,5	2301,3	115,4	589,0	531,2	110,9
Кіровоградська	462,5	440,1	105,1	8,4	3,2	262,5	454,1	436,9	103,9
Луганська	72,2	88,4	81,7	к	к	к	к	к	к
Львівська	561,5	556,1	101,0	56,7	59,7	95,0	504,8	496,4	101,7
Миколаївська	240,1	252,7	95,0	107,7	117,7	91,5	132,4	135,0	98,1
Одеська	251,8	305,8	82,3	14,1	24,1	58,5	237,7	281,7	84,4
Полтавська	809,8	746,1	108,5	589,8	537,1	109,8	220,0	209,0	105,3
Рівненська	623,9	616,4	101,2	253,4	250,2	101,3	370,5	366,2	101,2
Сумська	390,8	382,7	102,1	139,8	134,4	104,0	251,0	248,3	101,1
Тернопільська	534,5	483,0	110,7	292,4	238,7	122,5	242,1	244,3	99,1
Харківська	603,6	554,9	108,8	245,7	203,9	120,5	357,9	351,0	102,0
Херсонська	1126,5	1024,9	109,9	946,4	840,6	112,6	180,1	184,3	97,7
Хмельницька	1089,7	1308,4	83,3	916,1	1139,2	80,4	173,6	169,2	102,6
Черкаська	659,8	642,3	102,7	375,4	371,7	101,0	284,4	270,6	105,1
Чернівецька	336,4	319,6	105,3	85,5	к	к	к	к	к
Чернігівська	296,0	288,8	102,5	49,5	47,0	105,3	246,5	241,8	101,9

3. Реалізація птиці на забій (у живій масі) у підприємствах, тонн*

Україна, область	Птиця усіх видів		Кури та півні			
			усього		у тому числі курчата-бройлери	
	2018 р.	2018 р. до 2017 р., %	2018 р.	2018 р. до 2017 р., %	2018 р.	2018 р. до 2017 р., %
Україна	1426,7	107,0	1388,3	106,9	1343,9	106,7
Вінницька	403,8	111,9	403,8	111,9	402,4	112,0
Волинська	85,1	102,0	85,1	102,0	84,8	101,8
Дніпропетровська	240,3	99,1	239,2	99,1	238,4	99,1
Донецька	4,9	107,7	4,9	107,7	к	к
Житомирська	1,6	81,7	1,6	81,7	к	к
Закарпатська	к	к	к	к	к	к
Запорізька	8,3	92,6	8,0	94,8	к	к
Івано-Франківська	16,4	213,1	10,4	365,4	к	к
Київська	153,5	96,6	144,0	96,3	127,5	95,8
Кіровоградська	0,0	80,5	0,0	178,9	–	–
Луганська	к	к	к	к	–	–
Львівська	58,9	119,6	58,5	118,8	58,0	120,0
Миколаївська	0,8	97,3	0,7	97,3	к	к
Одеська	0,2	1363	0,2	134,9	–	–
Полтавська	0,4	87,0	0,4	85,6	к	к
Рівненська	20,2	119,8	20,2	120,0	20,2	119,9
Сумська	7,3	114,6	0,2	22,8	–	–
Тернопільська	6,8	118,7	6,8	118,7	5,7	124,3
Харківська	23,6	85,2	23,6	85,2	23,3	85,6
Херсонська	2,6	273,9	2,6	279,6	–	–
Хмельницька	14,8	133,2	14,8	133,2	7,4	97,1
Черкаська	364,1	109,4	362,1	109,4	359,0	109,6
Чернівецька	12,6	112,0	0,7	169,4	к	к
Чернігівська	0,2	219,6	0,2	224,1	к	к

4. Обсяг кормів, які були витрачені на годівлю птиці у підприємствах у 2018 році, тис. ц корм. од.*

Україна, область	Корми всіх видів	У тому числі				
		концентровані		грубі	соковиті	корми інших видів
		усього	з них комбікорми			
Україна	55411,5	55356,5	54684,0	10,8	1,1	43,1
Вінницька	9177,9	9155,0	9134,5	–	0,0	22,9
Волинська	2172,6	2172,6	2172,5	–	–	0,0
Дніпропетровська	9679,6	9677,9	9645,5	1,6	0,0	0,1
Донецька	922,8	922,6	911,3	0,1	0,0	0,1
Житомирська	227,3	227,3	227,3	–	–	0,0
Закарпатська	к	к	к	к	–	к
Запорізька	1280,1	1280,0	1259,0	0,1	0,0	0,0
Івано-Франківська	872,6	872,6	819,7	–	0,0	–
Київська	11190,6	11189,1	11158,8	0,7	0,4	0,4
Кіровоградська	14,3	14,1	8,2	0,2	0,0	0,0
Луганська	к	к	к	–	–	–
Львівська	1502,7	1490,3	1409,9	4,1	0,0	8,3
Миколаївська	362,1	360,2	303,5	1,3	0,2	0,4
Одеська	70,1	65,9	29,7	0,1	–	4,1
Полтавська	1157,6	1155,1	1117,9	2,0	0,3	0,2
Рівненська	1004,3	1004,2	995,4	к	–	к
Сумська	593,0	593,0	593,0	–	0,0	–
Тернопільська	650,6	650,5	555,1	–	0,1	0,0
Харківська	1202,2	1201,5	1195,1	0,1	0,1	0,5
Херсонська	1882,8	1882,6	1877,4	0,2	0,0	–
Хмельницька	2082,0	2076,0	1959,5	–	0,0	6,0
Черкаська	8602,6	8602,6	8597,0	к	0,0	к
Чернівецька	557,1	557,1	513,9	к	–	к
Чернігівська	119,7	119,7	118,7	к	0,0	к

5. Кількість проінкубованих яєць і виведеного молодняку*

Україна, область	Кількість яєць, закладених на інкубацію, млн шт.		Кількість виведеного здорового молодняку, млн голів	
	2018 р.	2018 р. до 2017, %	2018 р.	2018 р. до 2017, %
Україна	750,5	102,6	604,6	104,5
Вінницька	210,5	110,2	179,1	111,0
Волинська	33,4	109,1	28,0	116,8
Дніпропетровська	134,4	101,2	108,6	102,2
Донецька	2,1	90,2	1,6	87,8
Житомирська	к	к	к	к
Закарпатська	0,2	58,9	0,1	82,5
Запорізька	7,9	90,4	5,1	92,1
Івано-Франківська	к	к	к	к
Київська	129,3	105,3	93,2	108,4
Кіровоградська	0,3	65,6	0,2	70,2
Луганська	–	–	–	–
Львівська	6,1	156,6	4,7	166,6
Миколаївська	3,5	104,2	2,5	110,3
Одеська	0,3	112,1	0,2	107,1
Полтавська	20,0	101,5	14,9	99,0
Рівненська	к	к	к	к
Сумська	1,6	85,4	1,1	86,1
Тернопільська	к	к	к	к
Харківська	13,9	84,5	9,1	75,5
Херсонська	0,4	82,7	0,3	88,4
Хмельницька	0,3	61,7	0,2	63,2
Черкаська	185,1	95,2	154,8	98,1
Чернівецька	к	к	к	к
Чернігівська	0,0	69,4	0,0	68,9